

Hemşirelik Eğitimi ve Akreditasyon

Öğrencilerin Akreditasyon Sürecine Katılımı

PROF.DR.AYLA BAYIK TEMEL

ayla.temel@istun.edu.tr

Sunum içeriği

- Kavram Olarak Akreditasyon
- Hemşirelik Eğitiminde Akreditasyonun Önemi
- Akreditasyonun Yararları
- Hepdak'ın Tanıtımı ve Yapısı
- Akreditasyon Süreci
- Akreditasyon İçin Kalite Kültürünün Geliştirilmesi
- Akreditasyon Sürecinde Öğrencilerin Sorumlulukları
- Akreditasyon İçin Kurum Değerlendirilmesi Sürecinde Öğrenci Değerlendirmeciler

Akreditasyon nedir?

- **Akreditasyon:** Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirli bir alanda önceden belirlenmiş akademik ve alana özgü standartların bir yükseköğretim programı ve yükseköğretim kurumu tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen **değerlendirme ve dış kalite güvence sürecidir.**
- Türk Dil Kurumu'na göre ise **“denklik”** anlamına gelen bir sözcüktür (TDK 2018).

Akreditasyon

- Yükseköğretimde akreditasyon akademik kalite, saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir aracıdır.
- Akreditasyon, eğitim kurumlarının kabul edilebilir bir kalitede eğitim vermelerini güvence altına almak üzere yapılan kurumsal bir değerlendirmedir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK)

- **Akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirme ve tanınma faaliyetlerinden, Türkiye’de, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) sorumludur.**
- **YÖKAK tarafından belirlenen ilke ve ölçütler kapsamında Ulusal akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının tanınması süreci yürütülmektedir.**

Hemşirelik Eğitiminde Akreditasyon Neden Gereklidir?

- Hemşirelik okulları arası farkları giderme (alt yapı, eğitici, vb.)
- Eğitimin standardizasyonu
- Eğitim kalitesini artırma, sürekli iyileştirilmesi
- Güvenli bakım veren mezunlar yetiştirme
- Öğrenci değişim programları

Hemşirelik Eğitiminde Akreditasyon Neden Gereklidir?

- Öğrenci çeşitliliği ve ulusal/uluslararası öğrenci sayısının artması,
- Bilim ve teknolojinin hızlı ilerlemesi ve gelişmesi,
- Hızlı değişim ve gelişime uyum sağlayabilecek, gelişimi yönlendirebilecek bilinçli kuşaklar yetiştirmek,

Eğitimde kalite ve kalite güvencesi

- Nitelikli mezunlar yetiştirebilmek için hemşirelik eğitim kurumlarının eğitimde **kaliteyi sağlayabilmesine yönelik çalışmalar yapması ve kalite güvencesi** gerekmektedir.
(Ögel ve Dursunkaya 2001; Herdman, 2010).

Akreditasyonun amaçları-1

- Kuruma olan üvenirliği sağlamak,
- Verimliliği artırmak, Hizmet kalitesini iyileştirmek
- Kaliteyi üvence altına almak,
- Eğitim-öğretim ve araştırmaların niteliğini arttırmak,
- İ ve dış paydaşlara eğitim-öğretimin kalitesinin belirli standartlara dayalı olarak yürütüldüğünün garantisini vermek,

Akreditasyonun amaçları-2

- Kurumların karşılıklı birbirlerini tanıma sürecini kolaylaştırmak ve hızlandırmak,
- Diploma ve unvanların karşılaştırılabilirliğine yardımcı olmak
- Öğrenci ve öğretim elemanlarının kurumlar arasında değişimini kolaylaştırmak,
- Mezunların alışma yaşamına girişlerinde temel standartları belirlemek,

Akreditasyonun amaçları-3

- Öğretim üyeleri/yöneticilerin, iyileştirilmesi gereken alanlara karşı farkındalık ve duyarlılıklarını artırmak,
- Kariyer ve eğitim için yararlı bilgiler sağlayarak mezunların iş bulmalarını kolaylaştırmaktır (Aktan ve Gencel 2010; <http://www.acenursing.org/benefits-ofaccreditation/>).

- **ÖSYM tarafından yayımlanan Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda; YÖKAK tarafından yetkilendirilen veya tanınan akreditasyon kuruluşlarının akredite ettiği program bilgileri bulunmaktadır.**

HEPDAK TARİHÇE

- HEMED (Nisan 2011-Temmuz 2013)
- Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği- HEPDAK (Temmuz 2013-....)
- YÖK Başvuru: 22 Ekim 2013
- YÖK onayı: 25.12.2014-25.12.2016
- YÖKAK onayı 2 yıl: 25.12. 2016-25.12.2018
- YÖKAK onayı: 5 yıl---25.12.2018-25.12.2023

HEPDAK

- **HEPDAK'ın misyonu;** sürekli geliştirilen standartlar doğrultusunda lisans ve lisansüstü hemşirelik eğitim programlarının değerlendirilmesi ve izlenmesi ile hemşirelik biliminin, eğitiminin, bakımının ve toplum sağlığının gelişiminde kalite ve yeniliğin güvencesi olmaktadır.
- **HEPDAK'ın vizyonu;** Türkiye'de hemşirelik eğitiminin kalitesini yükselterek, hemşirelerin sağlık hizmetlerini dönüştürmesine ve sağlığı geliştirmesine katkıda bulunmaktadır.

HEPDAK'ın AMACI

- Hemşirelik eğitim programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak Türkiye'de hemşirelik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine, daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli hemşireler yetiştirilerek güvenli ve etkili bakım sunulması ve toplumun sağlığının geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

HEPDAK faaliyetleri-1

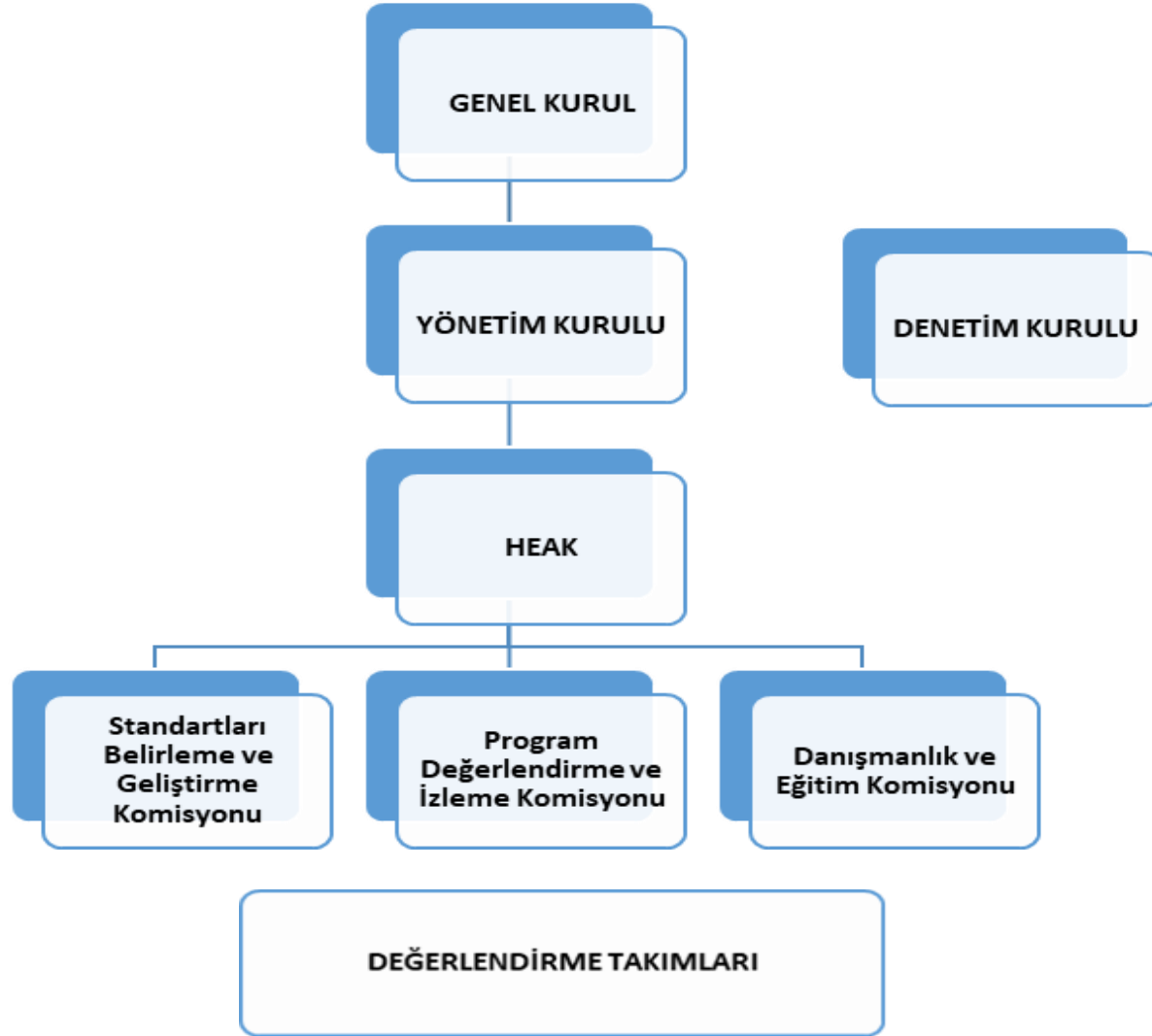
- Hemşirelik eğitim programlarını, kurumların başvurusu üzerine değerlendirmek, akredite etmek.
- Akreditasyon çalışmalarında görev alacak değerlendiricilerin seçimi ve eğitimini yürütmek.

Hemşirelik eğitim programı yöneticilerinin ve öğretim üyelerinin program değerlendirmesi konusunda bilgilendirilmesini ve eğitimini gerçekleştirmek.

HEPDAK faaliyetleri-2

- Hemşirelik eğitim program değerlendirme standartlarının belirlenmesini, gözden geçirilmesini ve yenilenmesini sağlamak.
- Amaçlarını gerçekleştirmek için **ulusal ve uluslararası düzeyde kurs, seminer, konferans, çalıştay vb. toplantılar düzenlemek**
- Eğitim, değerlendirme ve akreditasyon ile ilgili **ulusal ve uluslararası derneklerle üyelik ve işbirliği yapmak**

HEPDAK'IN YAPISI

Kurul ve komisyon üyeleri

- HEPDAK bağımsız bir dernek, gönüllülük temellidir
- Hemşire eğitimciler
- Hemşire yöneticiler
- Hemşireler
- Hemşirelik öğrencileri
- THD temsilcisi

Dernek üyeliği: değerlendirici eğitimi alma ve değerlendiricilik yapma

Akreditasyon süreci nasıl yürütülüyor?

- HEPDAK, hemşirelik lisans programlarını değerlendirir
- Değerlendirme, HEPDAK standartlarına göre yapılır
- Akreditasyon başvuruları gönüllüdür
- HEPDAK, program değerlendirmesini ücret karşılığı yapar

Akreditasyon süreci

- Değerlendirme süreci, Özdeğerlendirme Raporu'nun HEPDAK'a gönderilmesiyle başlar.
- Değerlendirme, HEPDAK-HEAK'ın belirlediği değerlendirme ekiplerince yapılır.
- Değerlendirme sürecinde 3-4 günlük kurum ziyareti yapılır.
- HEPDAK-HEAK akreditasyon kararını verir ve ilgili kuruma ayrıntılı değerlendirme raporu yollar.
- Akreditasyon süresi 5 yıldır.

**Akreditasyon için Değerlendirme
HEPDAK standartlarının
karşılandığını gösteren kanıtların
değerlendirilmesi ile yapılır.**

STANDARTLAR	TS (Alt madde)	GS	GENEL TOPLAM
1. PROGRAM AMAÇLARI	3 (7)	-	7
2. PROGRAM ÇIKTILARI	3 (4)	-	4
3. EĞİTİM PROGRAMI	15 (19)	1	20
4. ÖĞRENCİLER	7 (10)	1	11
5. ÖĞRETİM ELEMANLARI	6 (11)	-	11
6. EĞİTİM YÖNETİMİ	6 (9)	1	10
7. FİZİKSEL ALTYAPI	4 (6)	1	7
8. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME	2 (3)	-	3
TOPLAM	46 (69)	4	73

Standartlar neler içeriyor?-1

- **ST1-Eğitim programının**, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan **amaçları olmalıdır.**
- **ST2-Eğitim programının**, öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve davranış bileşenlerini tanımlayan **program çıktıları olmalıdır.**

Standartlar neler içeriyor?-2

- **ST3-Eğitim programının içeriği, hemşirelik lisans programının özgörevini, amaçlarını ve program çıktılarını desteklemelidir (öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemleri, yaşam boyu öğrenme etkinlikleri, toplumun öncelikli sağlık sorunlarına ve gereksinimlerine üniversite mezunu niteliklerini kazandıracak konular, laboratuvarlar, birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmeti veren kurumlarda uygulama, ölçme değerlendirme, program değerlendirme sistemi).**

Standartlar neler içeriyor?-3

- **ST4- Öğrenciler için** Kariyer danışmanlık sistemi, değişim programları, psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmeti.
- Eğitim programının planlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerine eğitimin önemli paydaşlarından olan öğrencilerin katılımı

Standartlar neler içeriyor?-4

- **ST4**-Birinci sınıf öğrencileri için uyum programı olmalıdır.
- Öğrencilerin bilimsel, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlere katılmaları için her türlü destek sürekli ve düzenli olarak sağlanmalıdır.
- **ST5**-Uygun sayı ve nitelikte öğretim elemanı kadrosu

Standartlar neler içeriyor?-5

- **ST 6**-Yetkin eğitim yönetimi
- **ST 7**-Fiziksel alt yapı (derslikler, laboratuvarlar, ofisler, kütüphane, kantin....., Güvenli öğrenim alanları)
- **ST 8**-Sistematik bir değerlendirme ve sürekli iyileştirme sistemi oluşturulmalıdır.

Akreditasyon sürecinde başarı eğitimde kalite yönetimi ile sağlanabilir

Eğitimde kalite kültürünün yararları-1

- Eksikliklerimizi fark ediyoruz, değişim ve iyileştirme için amaçlar belirleniyor, sürekli iyileşme sağlanıyor,
- Kaliteli eğitime inanç, farkındalık gelişiyor,
- Eğitimi sürekli ölçüp değerlendiriyoruz,
- Nitelik artıyor,
- Memnuniyet artıyor,
- Eğitici ve öğrencilerde doyum memnuniyet artıyor,

Eğitimde kalite kültürünün yararları-2

- Takım ruhu gelişiyor,
- Başarı artıyor, motivasyon artıyor,
- Ortak dil kullanıyoruz,
- Kuruma bağlılık artıyor,
- İ ve dış paydaş katılımları sağlanıyor.

Eğitimde kalite kültürünün yararları-3

- Kurumun prestiji artıyor
- Toplumun gereksinimine yönelik nitelikli mezunlar yetişiyor
- Mezunların nitelikli bakımı ile toplum sağlığı gelişiyor.

Eğitimde kalite kültürü için

- Eğitim ve İletişim
- Tam Katılım
- Kolaylaştırma ve Destek
- Tartışma ve Anlaşma
- Kalite anlayışının oluşturulması,
- Birlikte Hareket Etme
- Planlı Değişim
- Hedef belirleme
- Plan yap → Uygula → Kontrol et → Önlem al
- Sürekli iyileştirme (Alper, 2011).

Akreditasyon Sürecinde Öğrenciler

- Bir yüksek öğretim kurumunda eğitim sürecinde kalite güvencesi için öğrencilerin rolleri ve sorumlulukları, görüşlerinin alınması eğitim yönetimini etkilemeleri ve yapılacak düzenlemelerde dikkate alınmaları çok önemlidir.

Akreditasyon Sürecinde Öğrencilerin Sorumlulukları

- Kurumda tüm öğretim elemanları, öğrenciler, çalışanlar akreditasyon hazırlık sürecine aktif katılmalı,
- Karşılanması gereken standartlarla ilgili bilgili olmalı, desteklemeli, görüş vermeli,
- Öğrenciler kurul /komisyonlarda görev almalı,
- Mezuniyet sonrasında Mezunlar Derneği ve Fakültesi ile iletişimini sürdürmeli ve eğitimle ilgili geri bildirimler sağlamalı,
- Akademisyenlerle araştırma ve bakımda kalite için işbirliği içinde araştırmalarını sürdürmelidir.

Öğrencilerin kalite sürecine katılımının yararı nedir?

- Öğrenme becerileri artar
- Sorunları belirlerler sorunlar çözülür
- Bireysel gelişim fırsatı verir
- Özdeğerlendirmeleri ve öngörükleri artar
- Gelecek için kariyerleri gelişir

Kurumların akredite edilmesi sürecinde 2016- 2017 döneminden başlayarak her değerlendirme takımında bir öğrenci değerlendirici yer almaktadır.

HEPDAK Öğrenci Değerlendirici Seçim Kriterleri, 2021

- 2. sınıf öğrencisi olma
- Not ortalaması (GANO) 2.5 üzerinde olma
- Yıl kaybı olmama
- Gönüllü olma
- Office programlarını iyi derecede kullanabiliyor olma
- Kulüp ve komisyonlarda görev almış olma
- Takım çalışması yapabilme becerilerine sahip olma

Akredite olan
programların
yöneticileri
aracılığı ile

HEPDAK Öğrenci Değerlendirici Seçim Kriterleri, 2021

- Gözlem ve nitelikli kayıt tutma becerisine sahip olma
- Etkili iletişim becerilerine sahip olma
- Bilgisayar ve sürekli internet bağlantısının olması
- Değerlendirme süreçlerini aksatmayacak şekilde sorumluluk alma
- Eğitim sırasında kamera ve mikrofonunu açmayı kabul etme
- Seyahate engel bir durumunun olmaması

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı-1

- Öğrenci değerlendiricinin de diğer değerlendiriciler gibi, kurumla **bir çıkar çatışması ve/veya çakışması ilişkisi içinde olmaması** gerekir ve bu konuda öğrenci değerlendiriciden yazılı etik beyan alınır.
- Belirlenen öğrencinin değerlendirme sürecine katılımı için ilgili kurumun yöneticisinden onay alınır.
- Takımda bulunan öğrenci değerlendirici takım başkanı ve değerlendiriciler ile birlikte çalışır.

ZİYARET SÜRECİ İÇİN TÜM TAKIM
ÜYELERİNE GÖREVLENDİRME
YAZISI YAZILIR

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı-2

- Öğrenci değerlendirici, ziyaret edilen programdaki öğretim üyeleri ve yöneticiler ile yapılan toplantılar dışındaki tüm takım etkinliklerine katılır; bu sırada öğrenci değerlendiriciye takım başkanı tarafından görev verilebilir.
- Öğrenci, değerlendirici takım içi toplantıların da tümüne katılır.

Öğrenci Değerlendiricilerin Yükümlülükleri

Görevi kabul eden öğrenci değerlendirici aşağıdaki yükümlülükleri de kabul etmiştir.

- 3-4 günlük bir kurum ziyaretine katılmak,
- Tüm bilgi ve bulguları HEPDAK standartlarına göre değerlendirmek,
- Saptadığı yetersizlikleri takım başkanı ve takım üyeleriyle paylaşmak, değerlendirmelerinin takım kararına dönüşmesini sağlamak,
- Değerlendirmeye ilişkin tüm rapor ve belgelerde kendisinden istenen katkıları HEPDAK'a sunulmak üzere zamanında hazırlamak.

Konaklama, yemek ve seyahat masrafları HEPDAK tarafından karşılanır.

Öğrenci Değerlendiricilerin Yükümlülükleri

Öğrenci Değerlendirici;

- Sorumlu olduğu **standartlara** hakim olmalı.
- Programın **web sayfasını** incelemeli.
- Bilgi istenecek alanları belirlemeli ve **sorularını** listelemeli (potansiyel yetersizliklere yoğunlaşmak önemli)
- etik ilkelere göre bilgileri kimse ile paylaşmaz

Ziyaret Sürecinde

Öğrenci değerlendirici;

- Program tarafından seçilen öğrencilerle (öğrenci temsilcileri, her sınıfı temsilen öğrenci) tanışır ve üniversitenin genelini ilgilendiren sorunlar hakkında bir sohbet toplantısı yapar.
- Programın verdiği öğrenci listelerinden takımın belirlediği bir grup öğrenci ile görüşür. Toplantı sonunda bir kampüs gezisi yapar.
- Değerlendirme takımı ile birlikte ders izlemeye katılır.
- Akşam takım toplantısında raporunu takıma sunar, soruları cevaplandırır ve değerlendiricilerin kendisinden incelemesini istediği konuları not eder.

Hemşirelik Eğitiminin Geleceği Sempozyumu- 2019 Öğrenci Değerlendiricilerimiz Teşekkür Belge Takdimi

19.ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ
KONGRESİ 3-4 HAZİRAN 2021Trakya
Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

HEPDAK Öğrenci Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı

29 Ocak 2016

19. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ
KONGRESİ 3-4 HAZİRAN 2021 Trakya
Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

HEPDAK Öğrenci Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı, 2018

19.ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ
KONGRESİ 3-4 HAZİRAN 2021Trakya
Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Akredite Edilen Kurumlar

HEPDAK Tarafından Akredite Edilen Hemşirelik Lisans Programları (04.04.2020 itibariyle)

Fakülte/Yüksekokul	Akreditasyon Tarihi	Akreditasyon Bitiş Tarihi
Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi	01.05.2016	30.09.2018
Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi	01.05.2016 30.09.2018	30.09.2018 30.09.2021
Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü	01.05.2016 30.09.2018	01.05.2018 30.09.2021
Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ara Değerlendirme Kesin Raporu İçin	06.04.2017 04.04.2019	01.04.2019 30.09.2022
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ara Değerlendirme Kesin Raporu İçin	01.04.2018 04.04.2020	30.09.2020 30.09.2023
İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ara Değerlendirme Kesin Raporu İçin	01.04.2018 04.04.2020	30.09.2020 30.09.2023
Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2019	30.09.2021
Acibadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2019	30.09.2021
Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2019	30.09.2021
Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2020	30.09.2022
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2020	30.09.2022
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2020	30.09.2022

Kaynakça

- Herdman EA. Akreditasyon süreci. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi 2010; 7(2): 3-4.
- Korkut Bayındır, S , Sezer Efe, Y , Başer, M . (2018). HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE AKREDİTASYON . ERÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi , 5 (1-2) , 17-23 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/erusaglik/issue/42334/509455>
- Aktan, C , Gencil, U . (2010). YÜKSEK ÖĞRETİMDE AKREDİTASYON . Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi , 2 (2) , 137-146 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/oybd/issue/16336/333501>
- <http://www.acenursing.org/benefits-ofaccreditation/> .
- Türk Dil Kurumu sözlüğü (TDK 2018).
- GÜNEY, A. (2019). KALİTE YÖNETİMİ ÇERÇEVESİNDE YÜKSEKÖĞRETİMDE AKREDİTASYON SÜRECİ. *Electronic Turkish Studies*, 14(2).
- Alper, E. N. (2011). Yükseköğretim kurumlarında kalite kültürünün oluşturulması ve devamlılığının sağlanması: Uludağ Üniversitesi örneği (Master's thesis, Uludağ Üniversitesi).

Hemşirelik Eğitim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of
Nursing Education Programs

<http://www.hepdak.org.tr/>

Teşekkürler